

Huvudman

Mjölby kommun
mjolbykommun@mjolby.se

Beslut

Datum 2024-09-30

Dnr SI 2024:4818

Sida 1 (10)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Trojenborgsskolan MH i Mjölby kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mjölby kommun att senast den **fredag den 10 januari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande planen mot kränkande behandling och elevers medverkan samt anmälan av kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Mjölby kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Mjölby kommun ska vidta följande åtgärder

Planen mot kränkande behandling och elevers medverkan

1. Se till att planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna. Planen ska förutom en översikt över de åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året innehålla en redogörelse över hur tidigare års åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling har genomförts. En reviderad plan mot kränkande behandling, med det innehåll som anges ovan, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 6–8 §§ skollagen och 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.)

Anmälan av kränkande behandling

2. Se till att vid minst ett tillfälle före den 8 november 2024 klargöra skyldigheten för all skolpersonal att de vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling ska göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Dokumentationen ska ges in till

Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

3. Se till att skolpersonal, när de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden 2 september – 20 december 2024. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder även inkomma med fem kränkingsanmälningar om sådana har gjorts. (6 kap. 10 § skollagen)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Mjölby Kommun en anmärkning avseende brister rörande disciplinära åtgärder. Mjölby Kommun ska senast **fredag den 10 januari 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att agera vid kränkande behandling och utredning av detsamma samt utredning och åtgärder vid ordningsstörande beteende och beslut om disciplinära åtgärder.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:4818) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Trojenborgsskolan MH i Mjölby kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Trojenborgsskolan MH följer gällande bestämmelser om delar av skolans arbete med att skapa trygghet och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och trygghetsteamet och rektorn samt lektionsobservationer den 4 och 5 september 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans två senaste planer mot kränkande behandling, kränkningsanmälningar och beslut om disciplinära åtgärder. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Huvudmannen har inkommit med kompletterande uppgifter den 27 september 2024 gällande disciplinära åtgärder.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Planen mot kränkande behandling och elevernas medverkan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens planer mot kränkande behandling för läsåren 2022/23 och 2023/24. Av Skolinspektionens granskning av planerna framgår att båda planerna innehåller en översikt över de åtgärder som ska förebygga och förhindra kränkande behandling. Däremot saknas en redogörelse över hur tidigare års åtgärder har genomförts. Att det saknas en redogörelse över hur föregående läsårs insatser har genomförts i någon av de granskade planerna mot kränkande

behandling bekräftas under intervjuer med rektorn, lärare och trygghetsteamet. Vidare framgår av intervjuer med rektorn, lärare, trygghetsteamet och elever att eleverna inte medverkar i arbetet med att upprätta, se över eller att följa upp planen mot kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 8 § skollagen)

Av förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § Förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens målinriktade arbete mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav. Huvudmannen har sett till att det årligen upprättas en plan med åtgärder för att förebygga kränkande behandling. Däremot saknar planerna från de senaste två läsåren en redogörelse för hur föregående års åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling har genomförts.

Skolinspektionen bedömer vidare att planen inte upprättas, ses över eller följs upp under medverkan av eleverna vid skolenheten. Att tidigare års åtgärder följs upp och att eleverna deltar i ett sådant arbete är viktigt. Dels för att skapa en ökad förståelse för skolenhetens arbete mot kränkande behandling, dels för att skolan ska kunna vidta adekvata åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling i framtiden.

Anmälan av kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare framgår att de inte anmäler all förekomst av kränkande behandling på grund av tidsbrist. Vidare framgår att verbala

kränkningar är vanliga, vilket beror på att det skett en normalisering av hårt kränkande språkbruk vid skolenheten. Rektorn bekräftar under intervju att det förekommer att personal inte anmäler förekomst av kränkande behandling vidare till denne.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det gäller personalens skyldighet att anmäla till rektorn vid förekomst av kränkande behandling. Tillsynen visar att alla kränkningar inte anmäls trots att skolans personal uppmärksammar dessa. Att kränkningar inte anmäls till rektorn medför också att händelserna inte kommer till huvudmannens kännedom och att huvudmannen därmed inte kan ta sitt ansvar för att skyndsamt utreda och vidta de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Mjölby kommun verksamhet vid Trojenborgsskolan MH uppfyller inte författningarnas krav vad gäller planen mot kränkande behandling samt att anmäla all förekomst av kränkande behandling till rektorn. Det finns därför skäl att förelägga Mjölby kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Disciplinära åtgärder – utvisning och avstängning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, företrädare för trygghetsteam och elevhälsan, rektorn samt elever framgår att det finns elever på skolan som vid upprepade tillfällen stör ordningen. De intervjuade uppger vidare att de vidtagna disciplinära åtgärder i första hand är tillsägelse och i andra hand blir den upprepat ordningsstörande eleven utvisad från klassrummet. Av intervju med lärare framgår att utvisningar från undervisningslokalen inte dokumenteras.

Av dokumentstudier framgår att det under föregående läsår skedde två avstängningar, vilket bekräftas av intervju med elever och lärare. Besluten om avstängning innehåller överklagandehänvisning. Av intervju med rektorn framgår att dessa elever har erbjudits att delta på lovskola som kompensation för missad undervisningstid.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i 7–23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

Av skollagen framgår vidare att i grundskolan får en lärare eller en handledare som avses i 21 kap. 13 § visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om

1. eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och
2. eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren eller handledaren.

Om läraren eller handledaren inte är närvarande i undervisningslokalen får annan personal visa ut en elev från lokalen under motsvarande förutsättningar som anges i första stycket. I sådana fall ska läraren eller handledaren underrättas i efterhand. (5 kap. 7 § skollagen)

Av skollagen framgår att i grundskolan får rektorn besluta att stänga av en elev helt eller delvis om eleven agerar på ett sådant sätt att andra elevers eller personals säkerhet bedöms vara hotad. Rektorn får även besluta att stänga av en elev helt eller delvis om

1. åtgärder enligt 13 § inte är tillräckligt ingripande eller inte är möjliga att genomföra eller det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och
2. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Eleven ska erbjudas kompensation för den undervisning som han eller hon går miste om på grund av avstängningen. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första eller andra stycket. Ett beslut om avstängning gäller omedelbart om inte annat beslutas. (5 kap. 14 § skollagen)

Av skollagen framgår bland annat att om en åtgärd vidtagits enligt 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 eller 23 §, ska den dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden. (5 kap. 24 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det gäller personalens dokumentationsskyldighet efter vidtagna disciplinära åtgärder i form av utvisning. Utredningen visar att lärarna inte alltid dokumenterar när de har visat ut en elev från undervisningslokalen. Det medför att samtliga vidtagna disciplinära åtgärder riskerar att inte komma till rektorns kännedom, vilket medför att densamme inte kan utreda orsaken bakom en elevs ordningsstörande beteende och sätta in adekvata insatser för att komma till rätta med elevens olämpliga eller ordningsstörande beteende.

Skolinspektionen bedömer att beslut om avstängning följer författningarnas krav samt att avstängda elever blir erbjudna kompensation i undervisningstid för den undervisning de går miste om.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Mjölby kommuns verksamhet vid Trojenborgsskolan MH uppfyller inte författningarnas krav vad gäller dokumentation av disciplinära åtgärder. Utredningen visar att skolenheten bland annat vidtar utvisningar som disciplinära åtgärder för att tillförsäkra övriga elever trygghet och studiero, men att utvisningar från klassrummet inte alltid dokumenteras. Däremot uppfyller besluten om utvisningar i övrigt författningarnas krav. Vidare uppfyller de mer ingripande

disciplinära åtgärderna i form av avstängning författningarnas krav. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Mjölby kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Kränkande behandling – lärarnas agerande samt utredning och åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, lärare, företrädare för trygghetsteamet samt elever framgår att personalen vid skolenheten agerar vid kränkningar. Vidare framgår av intervjuer med företrädare för elevhälsan och trygghetsteamet, lärare och rektorn samt av dokumentstudier att det startas en utredning för varje anmälan om kränkande behandling som inkommer till rektorn. Därutöver framgår av intervjuerna att det vidtas åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden efter avslutade utredningar av kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att var och en som verkar inom utbildningen ska aktivt motverka alla former av kränkande behandling. (1 kap. 5 § andra stycket skollagen)

Av skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § skollagen)

Av skollagen framgår bland annat att huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att personalen vid skolenheten agerar om en elev utsätts för kränkande behandling samt att huvudmannen utreder de kränkningar som denne mottar och i förekommande fall vidtar de åtgärder

som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning och insatser vid upprepat ordningsstörande eller olämpligt beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare, företrädare för elevhälsan och trygghetsteamet samt rektorn framgår att om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse sker samråd med elevens vårdnadshavare. Vidare framgår av samma intervjuer att ett upprepat ordningsstörande beteende även kan leda till en utredning om en elevs behov av särskilt stöd.

Av kompletterande uppgifter från huvudmannen framgår att om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt ser rektorn till att saken utreds samt att adekvata insatser vidtas.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (5 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår även att det med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. (5 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn utreder elever som har ett upprepat ordningsstörande beteende och att rektorn sätter in insatser efter avslutad utredning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Josefina Engdahl

Föredragande
Signerat av: Josefina Engdahl

I ärendets handläggning har även utredaren Catharina Björk medverkat.